

מעברים לקשת הטראנסית

מידע ונתונים על הקשת הטראנסית

תוכן עניינים

1.....	מבוא
2.....	טבלת מונחים
3.....	הקשת הטראנסית בספרות המדעית
4..	הצהרות איגודים רפואיים וברה"נ בישראל ובעולם בתמיכה בטיפול התאמה מגדרית וגישה מאששת מגדר: ..
5.....	אפלייה ואלימות
6.....	אפלייה בתעסוקה
7.....	פערים בבריאות ואפלייה בשירותי בריאות
8.....	ילדים ונוער מגווני מגדר
9.....	תלמידים טראנסים במערכת החינוך
11.....	נהלים וחוקים בישראל
12.....	חרטה/detransition
13.....	שיח שנאה ודיסאינפורמציה
13.....	דיסאינפורמציה על טיפולי התאמה מגדרית לנוער
14.....	ROGD והדבקה חברתית
14.....	נזק בלתי הפיך

מבוא

הקשת הטראנסית היא מונח מטרייה לאנשים שזהותם המגדרית, ביטויי המגדר שלהם או התנהגותם אינם בהלימה עם הציפיות החברתיות הקשורות למין בו סומנו בלידתם. זהות מגדרית מתארת תחושה פנימית של כל אדם על היותו גבר, אישה או מגדר אחר; ביטויי מגדר מתייחסים לדרכים בהן אדם מתקשר את זהותו המגדרית לאחרים דרך התנהגות, לבוש, תסרוקת, צורת דיבור או מאפיינים גופניים.

הקשת הטראנסית היא חלק מהמגוון האנושי הטבעי,¹ ואנשים מגווני מגדר מילאו תפקידים חיוניים בתרבויות שונות לאורך ההיסטוריה. המונחים וצורות ההתייחסות לאנשים טראנסג'נדרים - או אנשים על הקשת הטראנסית - בתרבות הפופולרית, באקדמיה ובמדע משתנים תדיר, ומבטאים בין היתר, עלייה במודעות, ידע ופתיחות ביחס לאנשים טראנסג'נדרים וחוויותיהם.²

¹ Endocrine Society, Pediatric Endocrine Society. Position statement: Transgender health, 2020.

² APA, Understanding transgender people, gender identity and gender expression, 2023.

<https://www.apa.org/topics/lgbtq/transgender-people-gender-identity-gender-expression>

תאריך: 04.12.2023

יש אנשים טרנסג'נדרים שיבחרו לשנות את הנראות שלהם כדי לבטא או לאשש את המגדר שלהם ויש כאלה שיבחרו ליטול הורמונים או לעבור ניתוח מאשש מגדר. בעוד ביטוי מגדרי משתנה מאדם לאדם, 'הזכות לממש זהות מגדרית מצויה בלבה של זכות האדם לחירות ולאוטונומיה'.³

טבלת מונחים

זהות מגדרית	החוויה הפנימית של מגדר שכל אדם חש בתוך תוכו, ואשר עשויה להתאים או שלא להתאים לציפיות החברתיות מהמין שיוחס לו עם הולדתו.
הקשת הטראנסית או טרנסג'נדרים או האוכלוסייה הטראנסית	מונח-מטרייה לתיאור אנשים שזהותם המגדרית, ביטויי המגדר שלהם או התנהגותם לא תואמים לציפיות החברתיות מהמין שיוחס להם עם לידתם. א. נשים על הקשת הטראנסית יזדהו מגדרית כגברים, נשים או א-בינאריים.
דיספוריה מגדרית Gender Dysphoria, DSM-5	מצוקה הנובעת מחוסר הלימה בין הזהות המגדרית שאיתה אדם מזדהה לבין הזהות המגדרית ששויכה לו בלידתו, או זו שהסביבה משייכת לו.
אי-הלימה מגדרית Gender Incongruence, ICD-11	אי-הלימה בין המגדר של אדם, הנחווה על ידו, לבין המגדר המיוחס לו, בין אם בעקבות זיהוי בלידה ובין אם בעקבות מאפיינים חיצוניים שונים. מדובר בהגדרה תיאורית, שבניגוד לדיספוריה מגדרית, לא מחייבת מצב של מצוקה.
סיסג'נדר	אדם המזדהה במגדר התואם לציפיות החברתיות מהמין שיוחס לו בלידה. מי שאינו טרנסג'נדר.
טרנס-פרנדלי (trans-friendly)	מושג הבא לתאר שירות/מרחב המכבד אנשים טרנסג'נדרים ומותאם תרבותית לצרכיהם.
גישה מאששת מגדר (Gender Affirmative Care)	גישה אשר רואה בתיקוף זהות מגדרית של אדם מרכיב בסיסי ביחסים בינאריים, בהנגשת שירותי טיפול ובהקלה על דיספוריה מגדרית.
הליכים רפואיים להתאמה מגדרית	מגוון טיפולים הניתנים ע"י גורם רפואי שתכליתם לשנות מאפיינים פיזיולוגיים כך שיהיו בהלימה עם הזהות המגדרית. אלו יכולים לכלול טיפול הורמונלי, אימוני קול וניתוחים.
מעבר מגדרי או התאמה מגדרית (Transition)	תהליך מעבר לתפקיד מגדרי שונה מזה שיוחס בלידה, ויכול לכלול מעבר חברתי, למשל, שם חדש, לשון פנייה ולבוש, ומעבר רפואי, למשל, טיפול הורמונלי או ניתוחים.

³ עידו קטרי, 'על צומת דרכים: מפגשה של הקהילה הטראנסית עם מערכת המשפט', זכויות הקהילה הגאה בישראל: משפט, נטייה מינית וזהות מגדרית, 739 (עינב מורגנשטרן, יניב לושנסקי ואלון הראל עורכים), 2016.

הקשת הטרנסית בספרות המדעית

הממסד הרפואי והמדעי לא רואה בגיוון מגדרי תופעה פתולוגית אלא חלק מהמגוון האנושי הטבעי. שונות בביטוי מגדרי בילדות היא מימד נורמלי וצפוי בהתפתחות אדם.⁴ מחקר היסטורי של ג'ול גיל-פטרסון מראה כי ילדים טרנסים ומגוונים מגדר היו קיימים בחברה עוד לפני שטבעו את המונח טרנסג'נדר, בניגוד לטענה כי מדובר בתופעה חדשה.⁵

קשה להעריך במדויק את גודל האוכלוסיה הטרנסית, בין היתר בגלל מיעוט מחקרים דמוגרפיים והבדלים בשיטות מדידה והגדרות האוכלוסייה. בסקרים שנעשו במדינות שונות, בין 0.5% ל-2% מהאוכלוסיה הזדהו כטרנסג'נדרים כולל א-בינארים.⁶ בסקר של Pew Center בארה"ב (2022), 1.6% מהמשתתפים הזדהו כטרנסג'נדרים כולל א-בינארים, כאשר בקרב צעירים (גיל 18-29), 5.1%⁷ השיעור הגבוה יותר בגילאים הצעירים קשור לעלייה בנראות ובמודעות לגיוון מגדרי.

מחויבות הממסד הרפואי לצמצום סטיגמות כלפי הקשת הטרנסית ומיגור אפלייה באה לידי ביטוי באבחנות המקובלות ב-ICD-11 וב-DSM-5. בסיווג הסטטיסטי הבינלאומי של מחלות (ICD), ארגון הבריאות העולמי ביטל את הסיווג "הפרעות בזהות המינית" (שהופיע בפרק "הפרעות נפשיות והתנהגותיות"). במהדורה העדכנית, ICD-11, מופיעה האבחנה **אי-הלימה מגדרית** (Gender Incongruence) בפרק "תנאים הקשורים לבריאות מינית". באופן דומה, ספר האבחנות הפסיכיאטריות של ארגון הבריאות האמריקאי (DSM) הסיר את האבחנה "הפרעה בזהות מגדרית" אשר התייחסה לטרנסג'נדריות כהפרעה נפשית. במהדורה משנת 2013, DSM-5, נוספה האבחנה **דיספוריה מגדרית** - מצוקה הנובעת מחוסר הלימה בין הזהות המגדרית הסובייקטיבית ובין המגדר שסומן בלידה ומחוסר קבלה חברתית.⁸

⁴ Endocrine Society, Pediatric Endocrine Society. (2020). Position statement: Transgender health. Endocrine Society; Leibowitz S, et al. (2020) Statement in response to calls for banning evidence-based supportive health interventions for transgender and gender diverse youth. Int J Transgend Health. 10;21(1):111-112. doi: 10.1080/15532739.2020.1703652; AACAP Statement Responding to Efforts to ban Evidence-Based Care for Transgender and Gender Diverse Youth (2019),

https://www.aacap.org/AACAP/Latest_News/AACAP_Statement_Responding_to_Efforts_to_ban_Evidence-Based_Care_for_Transgender_and_Gender_Diverse.aspx

⁵ Jules Gill-Peterson (2018) Histories of the Transgender Child. University of Minnesota Press.

על הספר: <https://www.upress.umn.edu/book-division/books/histories-of-the-transgender-child>

⁶ למשל, במפקד האוכלוסין של אנגליה ווילס, 0.5% מהאוכלוסיה הזדהו כטרנסים. על-פי מחקר של מכון וויליאמס באוניברסיטת קליפורניה, 0.6% מהאנשים בארה"ב מזדהים כטרנסים (1.4% מבני 17-13, 0.5% מבני 17 ומעלה). מחקר בברזיל, שהתפרסם ב-Nature העריך כי שיעור הטרנסים בברזיל עומד על 2% מפקד האוכלוסין:

<https://www.ons.gov.uk/peoplepopulationandcommunity/culturalidentity/genderidentity/bulletins/genderidentityenglandandwales/census2021>

המחקר של מכון וויליאמס: <https://williamsinstitute.law.ucla.edu/publications/trans-adults-united-states>

המחקר בברזיל:

Spizzirri, G., Eufrásio, R., Lima, M.C.P. et al. Proportion of people identified as transgender and non-binary gender in Brazil. Sci Rep 11, 2240 (2021). <https://doi.org/10.1038/s41598-021-81411-4>

<https://www.nature.com/articles/s41598-021-81411-4>;

⁷ Pew Research Center. 2022 survey of U.S. adults:

<https://www.pewresearch.org/short-reads/2022/06/07/about-5-of-young-adults-in-the-u-s-say-their-gender-is-different-from-their-sex-assigned-at-birth/>;

⁸ Fifth Edition Diagnostic and statistical manual of mental disorders. Am Psychiatr Assoc. 2013; 21: 591-643.

תאריך: 04.12.2023

דיספוריה מגדרית היא תגובה רגשית שיכולה להיות קשורה לגוף עצמו או לתגובת הסביבה וחוסר קבלה חברתית. לא כל אדם טרנסי חווה דיספוריה מגדרית, והחוויה יכולה להשתנות בעוצמתה, מתחושת אי-נוחות ועד מצוקה רגשית קשה.

התאמה מגדרית חברתית/מעבר חברתי (social transition) משמעה חיים בהתאם לזהות המגדרית של האדם, והיא כוללת שימוש בשם ולשון פנייה, ולבוש המבטאים את זהותו המגדרית, ושימוש במתקנים מגדריים תואמים לזהותו המגדרית.

טיפולים והליכים מאששי מגדר (Gender Affirming Care) נועדו לסייע לאנשים לחיות בזהותם המגדרית וכך להקל על מי שסובלים מדיספוריה מגדרית. הטיפול עצמו נקבע באופן פרטני לאחר הערכה ויעוץ.⁹ הליכים רפואיים להתאמה מגדרית מבוססים על ראיות, מגובים במחקרים רבים, נתמכים על-ידי איגודי רפואה מרכזיים בישראל ובעולם ומוכרים כטיפולים חיוניים ואף מצילי חיים עבור רבים.¹⁰

מידע מפורט על הליכי התאמה מגדרית:

[WPATH Standards of Care 8](#)¹¹

[סקירה ספרותית מקיפה של חוקרים באוני' קורנל על התאמה מגדרית](#)¹²

הצהרות איגודים רפואיים וברה"נ בישראל ובעולם בתמיכה בטיפול התאמה מגדרית וגישה מאששת מגדר:

[ההסתדרות הרפואית בישראל - הצהרה על טיפול מבוסס ראיות בילדים ונוער מגוונים מגדר](#)¹³

[הסתדרות הפסיכולוגים בישראל - נייר עמדה על התאמה מגדרית](#)¹⁴

[הצהרות בנוגע לטיפולים מאששי מגדר של עשרות ארגונים רפואיים בעולם](#)¹⁵

⁹ Coleman, E. et al. (2022). WPATH Standards of Care for the Health of Transgender and Gender Diverse People, Version 8. International Journal of Transgender Health, 23(S1), S1-S260.
<https://doi.org/10.1080/26895269.2022.2100644>;

¹⁰ Coleman, E. et al. (2022). WPATH Standards of Care for the Health of Transgender and Gender Diverse People, Version 8. International Journal of Transgender Health, 23(S1), S1-S260.
<https://doi.org/10.1080/26895269.2022.2100644>; What We Know Project, Cornell University, "What Does the Scholarly Research Say about the Effect of Gender Transition on Transgender Well-Being?" (online literature review), 2018.
<https://whatweknow.inequality.cornell.edu/topics/lgbt-equality/what-does-the-scholarly-research-say-about-the-well-being-of-transgender-people/>.

¹¹ שם.

¹² What We Know Project, Cornell University, "What Does the Scholarly Research Say about the Effect of Gender Transition on Transgender Well-Being?" (online literature review), 2018.
<https://whatweknow.inequality.cornell.edu/topics/lgbt-equality/what-does-the-scholarly-research-say-about-the-well-being-of-transgender-people/>

¹³

<https://cdn.doctorsonly.co.il/2023/04/%D7%A6%D7%A8%D7%A9%D7%A4%D7%A5%D7%A0%D7%A2%D7%A8-%D7%A9%D7%A2%D7%A5%D7%A9-%D7%A3%D7%A8%D7%A9%D7%AA-27.4.23.pdf>

¹⁴ https://cdn-media.web-view.net/i/wjwc8c/14-______.pdf

¹⁵ <https://transhealthproject.org/resources/medical-organization-statements/>

תאריך: 04.12.2023

[איגוד הרפואה האמריקאי: התחייבות להגן על נגישות לטיפול התאמה מגדרית \(יוני 2023\)](#)¹⁶

[הצהרת הרשת הבינ"ל של איגודי פסיכולוגיה לענייני להט"ב על תמיכה בזכויות אדם של להט"ב](#)

[ושירותי ברה"נ מאששים ואינקלוסיבים](#)¹⁷

הצהרה שחתומים עליה 43 איגודים פסיכולוגיים לאומיים ובין היתר כתוב בה: לאנשים טרנסג'נדרים ומגוונים מגדר הזכות לחיות על פי זהותם המגדרית ולקבל תמיכה רפואית, פסיכותרפית וחברתית לפי הצורך. יש להציע תמיכה זו ללא קשר לשאלה אם לאדם יש זהות מגדרית בינארית או לא בינארית ובין אם הוא מחפש גישה להתאמה מגדרית חברתית ו/או רפואית ו/או כל טיפול אחר שזמין. אנו תומכים באוטונומיה המלאה של אנשים טרנסג'נדרים ומגוונים מגדר באישור זהותם המגדרית. לאנשים טרנסג'נדרים ומגוונים מגדר יש את הזכות להגדיר את זהותם ולבחור בטיפולים רפואיים מאששים כרצונם (עקרונות יוגיאקרטה, 2007).

אפלייה ואלימות

בשל דיעות קדומות וסטיגמות, אנשים טרנסג'נדרים מתמודדים עם שיעור גבוה במיוחד של אפלייה ואלימות. לפי האגודה לחקר המגדר ולהט"ב, סקרים שנעשו בישראל מצאו כי **כמחצית מהאוכלוסייה הטרגנסית ספגה אלימות פיזית** על רקע זהות מגדרית וכ-**70%** מהקהילה סופגים **אלימות מילולית באופן קבוע**.¹⁸ דוחות הלהטבופוביה של אגודת הלהט"ב מהשנים האחרונות מראים מגמת עלייה במספר המקרים של אפלייה או אלימות על רקע זהות מגדרית המדווחים למרכז הדיווח של אגודת הלהט"ב. דוח הלהטבופוביה לשנת 2022 מצא כי:¹⁹

- **52%** מהדיווחים על הלהטבופוביה שהגיעו למרכזי הדיווח של ארגוני הקהילה מתייחסים לפגיעה באוכלוסייה הטרגנסית המהווה כ-15% מקהילת הלהט"ב.
- **30%** מהפגיעות במרחב הציבורי הגיעו מאנשים טרנסג'נדרים. הסיכוי של אנשים טרנסג'נדרים להפגע **במערכת הבריאות, סביבת בית הספר ותחבורה ציבורית גבוה פי 2** מהסיכוי הממוצע לפגיעה במרחבים אלה בכלל חברי קהילת הלהט"ב.
- **22%** מהפגיעות שחוו אנשים טרנסג'נדרים התרחשו במרחב ציבורי כללי, **9%** בתחבורה ציבורית, **8%** במוסדות בריאות, **18%** בסביבת בית ספרית, **8%** במוסדות ציבור ממלכתיים (משרד ממשלתי, ביטוח לאומי וכו), **7%** בבתי עסק, **6%** במקום העבודה, **4%** במוסדות השכלה גבוהה.

[ישראל נמצאת מתחת לממוצע מדינות ה-OECD בחקיקה נגד אפלייה כלפי להט"ב](#),²⁰ ובתחתית בחקיקה ביחס לאוכלוסייה הטרגנסית. סקר בקרב האוכלוסייה הטרגנסית של המכון הישראלי לחקר המגדר ולהט"ב (2019)²¹ הראה כי רק **39%** שינו שם במרשם האוכלוסין, ו- **25%** בלבד שינו את סעיף המין. שליש מאלו שלא שינו את סעיף המין

¹⁶

[https://www.endocrine.org/news-and-advocacy/news-room/2023/ama-gender-affirming-care#:~:text=AMA%20stren%20gthens%20its%20policy%20on%20protecting%20access%20to%20gender-affirming%20care,-Chicago%2C%20IL%20June&text=The%20American%20Medical%20Association%20\(A%20AMA,transgender%20and%20gender-diverse%20individuals](https://www.endocrine.org/news-and-advocacy/news-room/2023/ama-gender-affirming-care#:~:text=AMA%20stren%20gthens%20its%20policy%20on%20protecting%20access%20to%20gender-affirming%20care,-Chicago%2C%20IL%20June&text=The%20American%20Medical%20Association%20(A%20AMA,transgender%20and%20gender-diverse%20individuals)

¹⁷ [PsyNet statement and commitment in support of the human rights of LGBTI people, and affirmative and inclusive mental health services](#), more info: <https://www.apa.org/ipsynet/advocacy/policy/statement-commitment>

¹⁸ סקר המכון הישראלי לחקר המגדר ולהט"ב, 2019: <https://www.davar1.co.il/384119>

¹⁹ האגודה למען הלהט"ב, דוח הלהטבופוביה לשנת 2022: <https://www.lgbt.org.il/lgbt-phobia>

²⁰ OECD, Over the Rainbow? The Road to LGBTI Inclusion, June 2020.

<https://www.oecd.org/israel/OECD-LGBTI-2020-Over-The-Rainbow-ISRAEL.pdf>

²¹ סיגל גולדין, מאפיינים וצרכים של קהילת הטרנס*... 2020. <https://bit.ly/3Om5uVs>

תאריך: 04.12.2023

נמנעים לעשות זאת בגלל חשש לגשת למשרד הפנים או בגלל אמונה כי לא יעמדו בתנאים הדרושים לשם שינוי הרישום.

אפלייה בתעסוקה

חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, תשמ"ח-1988 אוסר מפורשות על אפלייה בשל מין או נטייה מינית. בית הדין הארצי לעבודה קבע כי האיסור על אפלייה מחמת מין ונטייה מינית בחוק כולל בחובו גם איסור על אפלייה מחמת זהות מגדרית.²² למרות זאת, אנשים על הקשת הטרגנסית מתמודדים עם שיעור גבוה במיוחד של אפלייה בשוק התעסוקה.

סקר בקרב האוכלוסייה הטרגנסית שערכה סיגל גולדין בשנת 2019 מצא כי **רק 25% עבדו במשרה מלאה** (לעומת 78% באוכלוסייה הכללית) ומחציתם הרוויחו שכר נמוך משכר המינימום (בהשוואה לעשירית מהאוכלוסייה הכללית).²³ סקר בקרב להט"ב בנושא תעסוקה (2022) מצא כי **39% מהמשתתפים הטרגנסג'נדרים דיווחו על אפלייה, הטרדה או התנכלות במקום העבודה** - פי 2 מהמוצע עבור כלל משתתפי הסקר.²⁴

סקר התעסוקה השנתי של המכון לחקר המגדר ולהט"ב בשיתוף LGBTech לשנת 2023 מצא כי:²⁵

- שיעור הטרגנסג'נדרים שאינם מועסקים גבוה ביותר מפי שלוש מזה של להט"ב סיסג'נדרים: 19% מקרב מי שמזדהים. על הקשת הטרגנסית אינם מועסקים. ות, בהשוואה ל 6% מקרב מי שאינם מזדהים על הקשת.
- 66% מקרב מי שמזדהים. על הקשת הטרגנסית משתכרים הרבה מתחת להכנסה ממוצעת בישראל, בהשוואה ל 16% בלבד מקרב מי שאינם מזדהים על הקשת הטרגנסית.
- בממוצע, 28% ממשתתפי. ו. הסקר דיווחו כי הם. אינם. מרגישות. ים בנוח במקום העבודה כלהט"ב. ק. תחושת חוסר הנוחות בעבודה בולטת ביתר שאת בקרב האוכלוסייה הטרגנסית, כאשר 49% מתוך מי שהזדהו על הקשת הטרגנסית מדווחים. יות על הרגשה לא נוחה בעבודה על רקע זהות מגדרית, בהשוואה ל 21% מקרב הסיסג'נדרים.
- בממוצע, כשליש מהמשתתפים (32%) חשים שהזהות שלהם כלהט"ב+ מגבילה או עלולה להגביל את קידום הקריירה שלהם בעתיד. תחושה זו גדולה פי 3 בקרב האוכלוסייה הטרגנסית, בהשוואה לסיסג'נדרים: רוב מכריע מקרב האוכלוסייה הטרגנסית חושש מכך (65%) בהשוואה ל 18% בקרב הסיסג'נדרים.

סקר בקרב מעסיקים הראה כי כל מעסיק רביעי לא מוכן להעסיק אנשים על הקשת הטרגנסית. החסמים העיקריים להעסקת אנשים טרגנסג'נדרים, על-פי עדויות המעסיקים, הם אמונה דתית וחשש מרתיעה של עובדים אחרים או של לקוחות. עם זאת, מעסיקים אשר העסיקו עובדים טרגנסג'נדרים העידו כי היו מרוצים מעבודתם.²⁶ עם זאת, [בסקר של קבוצת גיאוקרטוגרפיה לגבי עמדות הציבור כלפי טרגנסיות וטרנסים](#) (אוקטובר 2021), שני שלישי

²² ע"ע 14-06-23372 המרכז לטכנולוגיה חינוכית (חל"צ) נ' משל (פורסם בנוב 2015.6.2).
²³ סיגל גולדין, מאפיינים וצרכים של קהילת הטרגנס* בישראל בדגש על נושאי בריאות ורווחה: דוח סיכום מחקר סקר ארצי. תל אביב:

מרפאת לוינסקי, לשכת הבריאות המחוזית ת"א, 2020. <https://bit.ly/3Om5uVs>

²⁴ סקר להט"ב בתעסוקה, LGBTech, 2022. בסקר השתתפו 1,154 להט"בים.

<https://drive.google.com/file/d/1vMOO-IDDbdwQTands50KzJVEIk0kimD/view>

²⁵ הנתונים מבוססים על ניתוח שאלונים של 576 משתתפים. המכון הישראלי לחקר מגדר ולהט"ב, מאפיינים והתנסויות של להט"ב+ בממשק עם תעסוקה ובמצבי אי-תעסוקה: לקט נתונים מסקר ארצי שנערך עבור LGBTech, יוני 2023.

<https://drive.google.com/file/d/11ZL3Oka3f7VvXaKTQaeBmLLJAaXbUFOZ/view>

²⁶ סקר של פרויקט גילה וגוגל (2022) בהשתתפות 256 בעלי עסקים, מעסיקים ואחרים על גיוסים בחברות. ר' "שליש מהישראלים לא מוכנים לעבוד או ללמוד עם אנשים מהקהילה הטרגנסית", דבר, 7.6.22. <https://www.davar1.co.il/384119/>

תאריך: 04.12.2023

מהציבור הביעו פתיחות לקבלת א.נשים טרנסג'נדרים במקומות העבודה. לשאלה: מה היתה תגובתך אילו במקום העבודה שלך היה/היתה עובד/ת טרנסג'נדר/ית? 67% ענו "הייתי מקבל/ת זאת בלי שום בעיה".²⁷

מחקר של מקנזי (2021) שנערך בארה"ב מצא כי:²⁸

- שיעור האבטלה בקרב א.נשים טרנסג'נדרים גדול פי שניים מסיסג'נדרים.
- עובד סיסג'נדר מרוויח 32% יותר מעובד טרנסג'נדר עם אותה רמה של השכלה ואף עם השכלה גבוהה יותר.
- מעל מחצית מהא.נשים הטרנסג'נדרים העידו כי לא נוח להם להיות מחוץ לארון בעבודה. שני שלישי נותרים בארון באינטרקציות מקצועיות מחוץ לחברה בה הם עובדים.
- ביטחון הוא הגורם השכיח ביותר (59%) להמנעות של א.נשים טרנסג'נדרים מתחומי תעסוקה מסוימים. מחברי הדוח הראו כי העלאת שיעור התעסוקה של א.נשים טרנסג'נדרים וצמצום הפערים בשכר בין עובדים טרנסג'נדרים וסיסג'נדרים יכולים להגדיל את הצריכה בכ-12 מיליארד דולר בשנה.

פערים בבריאות ואפלייה בשירותי בריאות

האוכלוסייה הטרגנסית סובלת מפערים בבריאות, תוצאה של אפליה, הדרה חברתית וסטיגמטיזציה. הדרה חברתית, אפליה ואלימות קשורים לשכיחות גבוהה של דחק, חרדה כרונית, דיכאון, אבדנות, עישון ושימוש בסמים בקרב האוכלוסייה הטרגנסית וחשיפה גדולה יותר למצבי סיכון.²⁹ גורם נוסף לפערים בבריאות: אפלייה וסטיגמטיזציה בתוך מערכת הבריאות. על-פי דוח הלהטבופוביה לשנת 2022, 8% מהפגיעות בא.נשים טרנסג'נדרים התרחשו במערכת הבריאות (לעומת 4% מהפגיעות בכלל הלהט"ב).³⁰

סקר המכון הישראלי לחקר המגדר ולהט"ב (2019) בקרב א.נשים טרנסג'נדרים מצא:³¹

- 64% חוו יחס שלילי או יחס מפלה מאיש צוות רפואי בעת קבלת שירותי בריאות בגלל זהותם המגדרית;
- כ-40% דיווחו על מצבים שבהם סירבו לטפל בהם בשל זהותם המגדרית;
- 57% דיווחו כי נמנעו מלגשת לטיפול רפואי שהיו זקוקים לו בגלל חשש מיחס שלילי.
- 36% דיווחו על תוקפנות מילולית בעת שהותם במקום הטיפול, 6% דיווחו שתקפו אותם פיזית במקום הטיפול;
- כ-80% דיווחו על כך שהיו במצבים שבהם חששו לגשת לטיפול בגלל חשש מיחס מפלה מאיש צוות רפואי.

בנוסף, כ-65% ממשתתפי הסקר דיווחו שרופא אבחן אצלם חרדה כרונית או דיכאון, 78% חשבו על התאבדות ו-48% ניסו להתאבד לפחות פעם אחת. למעלה משליש חשבו באופן רציני על התאבדות במהלך השנה האחרונה. מתוך מי שחשבו על התאבדות בשנה האחרונה, כשליש ניסו להתאבד. מחקרים שונים בחו"ל מצאו ש-40% או יותר מהאנשים הטרנסג'נדרים ניסו להתאבד לפחות פעם אחת בחייהם.³²

²⁷ <https://bit.ly/41NUkw1>

²⁸ McKinsy, 2021, Being Transgender at Work:

<https://www.mckinsey.com/featured-insights/diversity-and-inclusion/being-transgender-at-work>

כתבה על המחקר בעברית (עם נתונים): https://www.calcalist.co.il/local_news/article/s1rk000f2k

²⁹ Caroline M, Santos T, Mahowald L and Gruberg S. Protecting and Advancing Health Care for Transgender Adult Communities. Center for American Progress; 2021 Aug. Available from:

<https://www.americanprogress.org/article/protecting-advancing-health-care-transgender-adult-communities/#Ca=10>

³⁰ האגודה למען הלהט"ב, דוח הלהטבופוביה לשנת 2022: <https://www.lgbt.org.il/lgbt-phobia>

³¹ סיגל גולד'ין, מאפיינים וצרכים של קהילת הטרנס* בישראל בדגש על נושאי בריאות ורווחה: דוח סיכום מחקר סקר ארצי. תל אביב:

מרפאת לוינסקי, לשכת הבריאות המחוזית ת"א, 2020. <https://bit.ly/3Om5uVs>

³² <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32345113/>

ילדים ונוער על הקשת הטרגנסית ומגווי מגדר

נוער טרגנסי מתמודד עם אפלייה בבתי הספר, ובשירותי בריאות, בריונות ואלימות בבתי ספר, ברשתות החברתיות וברחוב, ובמקרים רבים גם אובדן עורף משפחתי. בשל גורמים סביבתיים וחברתיים אלה, צעירים טרגנסג'נדרים נמצאים בסיכון מוגבר לסבול מחרדה, דיכאון, הפרעות אכילה, פגיעה עצמית ואובדנות.³³ סקר בארה"ב (2022) מצא כי מעל מחצית מהנוער הטרגנסי שקלו התאבדות בשנה האחרונה; 1 מתוך 5 בני נוער על הקשת הטרגנסית ניסו להתאבד בשנה האחרונה.³⁴

מעבר חברתי בגיל הילדות והנעורים מפחית באופן משמעותי דיכאון ואובדנות בקרב נוער וצעירים טרגנסג'נדרים עד לטווח הנורמה באוכלוסייה הכללית.³⁵ בני נוער טרגנסג'נדרים שיכלו להשתמש בשם ולשון פנייה נכונים חוו 71% פחות תסמינים של דיכאון חמור, ירידה של 34% במחשבות אובדניות שדווחו וירידה של 65% בניסיונות התאבדות.³⁶ לאישוש זהות מגדרית בילדות השפעה חיובית שממשיכה גם בבגרות, בפרט הפחתה בסיכון לדיכאון ואובדנות.³⁷ מחקרים מראים כי טיפולים מאששי מגדר הפחיתו את הסיכון לדיכאון בינוני או חמור בקרב צעירים טרגנסג'נדרים ב-60% ואובדנות ב-73%.³⁸ אין ראיות המראות כי ניסיונות לכפות על ילדים טרגנסג'נדרים זהות סיסג'נדרית (קרי, להזדהות עם, או להתנהג בהתאם למגדר המקושר למין בו סומן בלידתו) השפיעו על הזהות המגדרית, אך יש נתונים על פגיעה נפשית וחברתית בעקבות ניסיונות אלה.³⁹

³³ Johns MM, et al. Transgender Identity and Experiences of Violence Victimization, Substance Use, Suicide Risk, and Sexual Risk Behaviors Among High School Students — 19 States and Large Urban School Districts, 2017. MMWR Morb Mortal Wkly Rep 2019;68:67–71. DOI: <http://dx.doi.org/10.15585/mmwr.mm6803a3>; G. Nicole Rider, et al. [Health and Care Utilization of Transgender and Gender Nonconforming Youth: A Population-Based Study](#). Pediatrics March 2018; 141 (3): e20171683. 10.1542/peds.2017-1683; Johns et al. 2019. [Transgender Identity and Experiences of Violence Victimization, Substance Use, Suicide Risk, and Sexual Risk Behaviors Among High School Students — 19 States and Large Urban School Districts, 2017](#). Morbidity and Mortality Weekly Report; Wilson, B. D. M., & Kastanis, A. 2015. Sexual and gender minority disproportionality and disparities in child welfare: A population-based study. Children and Youth Services Review, 58, 11–17;

³⁴ <https://www.thetrevorproject.org/survey-2022/#suicide-risk>

³⁵ Russell ST, et al. 2018. Chosen Name Use Is Linked to Reduced Depressive Symptoms, Suicidal Ideation, and Suicidal Behavior Among Transgender Youth. Journal of Adolescent Health 63(4), 503-505. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2018.02.003>; Olson K.R. et al. 2016. Mental Health of Transgender Children Who Are Supported in Their Identities. Pediatrics 137 (3): 2015-3223. <https://doi.org/10.1542/peds.2015-322>; Durwood L, McLaughlin KA, Olson KR. Mental health and self-worth in socially transitioned transgender youth. Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry 2017 Feb;56(2):116-23. <https://doi.org/10.1016/j.jaac.2016.10.016>

³⁶ Russell ST, et al. 2018. Chosen Name Use Is Linked to Reduced Depressive Symptoms, Suicidal Ideation, and Suicidal Behavior Among Transgender Youth. Journal of Adolescent Health 63(4), 503-505. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2018.02.003>;

³⁷ Turban, Jack L. et al. Timing of Social Transition for Transgender and Gender Diverse Youth, K-12 Harassment, and Adult Mental Health Outcomes. Journal of Adolescent Health, Volume 69, Issue 6, 991 - 998. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2021.06.001>

³⁸ Tordoff, D. M., et al., JAMA Network Open, Vol. 5, No. 2, 2022, <https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2789423>

³⁹ American Psychological Association. (2021). APA resolution on gender identity change efforts. <https://www.apa.org/about/policy/resolution-gender-identity-change-efforts.pdf>; Ashley, F. (2019e). Thinking an ethics of gender exploration: Against delaying transition for transgender and gender creative youth. Clinical Child Psychology and Psychiatry, 24(2), 223–236. <https://doi.org/10.1177/1359104519836462>; The American Academy of Child & Adolescent Psychiatry. (2018). Conversion Therapy. https://www.aacap.org/AACAP/Policy_Statements/2018/Conversion_Therapy.aspx; Turban, J. L., Beckwith, N., Reisner, S. L., & Keuroghlian, A. S. (2020). Association between recalled exposure to gender identity conversion efforts and psychological distress and suicide attempts among transgender adults. JAMA Psychiatry, 77(1), 68-76; Paré, F. (2020). Outlawing trans reparative therapy.

תאריך: 04.12.2023

קיים קונצנזוס בקרב הממסד המדעי והרפואי כי יש לתמוך בילדים ונוער טרנסג'נדרים באמצעות תיקוף זהותם המגדרית והנגשת טיפולי התאמה מגדרית, כפי שניתן ללמוד מפרסומים של ארגונים רפואיים מובילים:

[American Academy of Child & Adolescent Psychiatry](#)
[American Academy of Pediatrics](#)⁴⁰
[American Academy of Pediatrics and Pediatric Endocrine Society](#)
[American Psychiatric Association](#)
[American Psychological Association](#)
[Association of American Medical Colleges](#)
[Australian Medical Association](#)
[British Medical Association](#)
[Endocrine Society](#)
[Society for Adolescent Health and Medicine](#)⁴¹
[Society for Research on Child Development](#)
[World Health Organization](#)
[World Medical Association](#)
[World Professional Association for Transgender Health](#)

ההסתדרות הרפואית בישראל - הצהרה על טיפול מבוסס ראיות בילדים ונוער מגווני מגדר

הסתדרות הפסיכולוגים בישראל - נייר עמדה על התאמה מגדרית

ההמלצות בנוגע לילדים ונוער טרנסג'נדרים (החוזרות בפרסומים שונים של ארגוני בריאות):

1. כיבוד ותיקוף הזהות המגדרית של ילדים ונוער טרנסג'נדרים
2. הנגשת טיפולים מאששי מגדר לילדים ונוער, כולל כיסוי בביטוח בריאות
3. הכשרת אנשי בריאות, ברה"נ וחינוך על ילדים ונוער מגווני מגדר וצרכיהם
4. מדיניות בית ספרית מאששת מגדר

תלמידים טרנסג'נדרים במערכת החינוך

- **71%** מהתלמידים הטרנסג'נדרים סובלים מהערות או **בריונות** על רקע זהותם המגדרית,⁴²

<https://scholarship.mcgill.ca/concern/theses/wh246x33v>; UN Human Rights Council. (2020). Practices of so-called "conversion therapy": Report of the Independent Expert on protection against violence and discrimination based on sexual orientation and gender identity. https://doi.org/10.1163/2210-7975_HRD-9970-2016149; Coleman, E. et al. (2022). Standards of Care for the Health of Transgender and Gender Diverse People, Version 8. International Journal of Transgender Health, 23(S1), S1-S260. <https://doi.org/10.1080/26895269.2022.2100644>; Mezzalana S, Scandurra C, et al. Gender Felt Pressure, Affective Domains, and Mental Health Outcomes among Transgender and Gender Diverse (TGD) Children and Adolescents: A Systematic Review with Developmental and Clinical Implications. Int J Environ Res Public Health. 2022 Dec 31;20(1):785. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/36613106/>;

⁴⁰ AMERICAN ACADEMY OF PEDIATRICS, POLICY STATEMENT: Ensuring Comprehensive Care and Support for Transgender and Gender-Diverse Children and Adolescents. Pediatrics. 2018. doi: 10.1542/peds.2018-2162.

⁴¹ The Society for Adolescent Health and Medicine, Recommendations for Promoting the Health and Well-being of Sexual and Gender-diverse Adolescents Through Supportive Families and Affirming Support Networks, Journal of Adolescent Health 70 (2022) 692-696. <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2022.01.124>

⁴² מעברים לקשת הטרוניסית, סקר טרנסג'נדרים/ות במערכת החינוך, 2016,

https://www.maavarim.org/files/ugd/6d8b4a_4a67287fa3c24b529a6284fbcc489ef7.pdf

תאריך: 04.12.2023

- **48%** מהתלמידים הטראנסג'נדרים בישראל **נעדרו משיעורים** בשל תחושת חוסר ביטחון, ו-33% נעדרו מימי לימודים שלמים.⁴³
- **75%** מהתלמידים הטראנסג'נדרים דיווחו כי **נמנעה מהם גישה לחללים מופרדים** (כמו שירותים וחדרי לינה בטויל שנת) התואמים לזהותם המגדרית.⁴⁴

הניסיון המצטבר של חוקרים ומומחים בתחום בריאות ילדים וחינוך ברחבי העולם מראה כי:

- **כאשר בית הספר תומך במעבר חברתי, תלמידים טראנסג'נדרים מדווחים על מצב נפשי טוב יותר.**⁴⁵
- מדיניות בית ספרית מכילה ומאששת מגדר חיונית לתחושת המוגנות ולהתפתחות של תלמידים טראנסג'נדרים; מדיניות בית ספרית לא מאששת מגדר עשויה **לפגוע בבריאות הנפשית והפיזית** של תלמידים.⁴⁶
- מדיניות בית ספרית מכילה כלפי תלמידים טראנסג'נדרים תורמת לא רק לבריאותם ולרווחתם אלא משפרת את הסביבה החינוכית באופן המיטיב עם כל תלמידי בית הספר, עם הקהילה ועם החברה כולה.⁴⁷

המלצות גופים מקצועיים בתחום החינוך:

1. National Education Association [NEA Legal Guidance on Transgender Students' Rights](#), 2018⁴⁸
2. National Association of School Psychologists Position Statement, [Safe and Supportive Schools for Transgender and Gender Diverse Students](#), 2022⁴⁹

⁴³ א. רוגל וא. פזמוני-לוי, מחקר אקלים בית ספרי: חוויות של תלמידות ותלמידים על הקשת הטראנסית בישראל. תל-אביב: מכון מגנום הירשפלד, 2023.

⁴⁴ א. רוגל וא. פזמוני-לוי, מחקר אקלים בית ספרי: חוויות של תלמידות ותלמידים על הקשת הטראנסית בישראל. 2023.

⁴⁵ Society for Research on Child Development. Gender-Affirming Policies Support Transgender and Gender Diverse Youth's Health, January 27, 2022.

<https://www.srcd.org/research/gender-affirming-policies-support-transgender-and-gender-diverse-youths-health>

⁴⁶ AMERICAN ACADEMY OF PEDIATRICS, POLICY STATEMENT; National Association of School Psychologists Position Statement, Safe and Supportive Schools for Transgender and Gender Diverse Students,

<https://www.nasponline.org/x59940.xml>; The Society for Adolescent Health and Medicine, Recommendations for Promoting the Health and Well-being of Sexual and Gender-diverse Adolescents Through Supportive Families and Affirming Support Networks, Journal of Adolescent Health 70 (2022) 692-696.

<https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2022.01.124>; Call DC, Challa M, Telingator CJ. Providing Affirmative Care to Transgender and Gender Diverse Youth: Disparities, Interventions, and Outcomes. Curr Psychiatry Rep. 2021 Apr 13;23(6):33. doi: 10.1007/s11920-021-01245-9. PMID: 33851310. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/30224363/>; Society for Research on Child Development. Gender-Affirming Policies Support Transgender and Gender Diverse Youth's Health, January 27, 2022.

<https://www.srcd.org/research/gender-affirming-policies-support-transgender-and-gender-diverse-youths-health>

⁴⁷ Russell, S. T., et al. (2021). Promoting School Safety for LGBTQ and All Students. Policy Insights from the Behavioral and Brain Sciences, 8(2), 160–166. <https://doi.org/10.1177/23727322211031938>; Brief for School Administrators from Thirty-One States and the District of Columbia as Amici Curiae in support of Respondent, Gloucester County School Board v. G.G., No. 16-273, 137 S. Ct. 1239 (2017); Brief for Apple, IBM Corporation, Microsoft and 56 other companies as Amici Curiae in support of Plaintiff-Appellant, G.G. v. Gloucester County School Board, No. 19-1952, USCA4 Appeal (2019); Brief for National Education Association et al. as Amici Curiae in support of Respondent, Gloucester County School Board v. G.G., No. 16-273, 137 S. Ct. 1239 (2017).

⁴⁸ <https://www.nea.org/resource-library/legal-guidance-transgender-students-rights>

⁴⁹ <https://www.nasponline.org/x59940.xml>

תאריך: 04.12.2023

3. APA. Supporting Transgender and Gender Diverse Students in Schools: Key Recommendations for School Administrators, 2015
<https://www.apa.org/pi/lgbt/programs/safe-supportive/lgbt/school-administrators.pdf>
4. APA RESOLUTION on [Supporting Sexual/Gender Diverse Children and Adolescents in Schools](#), 2020⁵⁰
5. UNESCO. [Don't look away: no place for exclusion of LGBTI students](#), 2021⁵¹
6. Chief Rabbi Ephraim Mirvis. [The Wellbeing of LGBT Pupils A Guide for Orthodox Jewish Schools](#), 2017⁵² (המלצות לבתי ספר יהודים-דתיים של הרב הראשי בבריטניה)

***** תלמידים להט"ב בבתי ספר: המלצות לצוותי חינוך *****

מסמך המלצות שאנחנו כתבנו על בסיס המלצות של גופים מקצועיים. מומלץ לשלוח לגורמים במערכת החינוך, מוניציפלי וכל מי ששואל על מדיניות בית ספרית כלפי האוכלוסיה הטרגנסית

נהלים, חוקים והחלטות מדיניות בנושא ילדים טרנסים במערכת החינוך בישראל:

- **חוק זכויות התלמיד**⁵³ אוסר מפורשות להפלות תלמיד על רקע זהות מגדרית.
- מסמך "קווים מנחים למתן תחושת מוגנות ומענה מיטיב לילדים ובני נוער להט"בים ולמשפחות הקשת במערכת החינוך", של שירות פסיכולוגי ייעוצי, משרד החינוך⁵⁴
- **החלטות ועדת חינוך והוועדה המיוחדת לזכויות הכנסת מתאריך 6.6.2023 בנושא מניעת פגיעה בילדים ונוער להט"ב** (החלטות ועדות כנסת לא מחייבות אך כדאי להשתמש ולצטט כשצריך):
 - הוועדות מציינות בדאגה שלאחרונה, יש עליה בפגיעות נגד הקהילה הלהט"בית יש קשר ישיר בין האווירה השוררת לאחרונה, ובין מה שקורה במערכת החינוך. למצער, זה מגדיל את הפגיעות בנוער להט"ב. הוועדות לא יתנו לפגוע בנוער להט"ב, ויעשו, כל שביכולתן, למנוע פגיעה כזו.
 - להטופוביה היא אלימות והיא פוגעת לא רק בלהט"בים, אלא בחברה כולה.
 - הוועדות מציינות כי כל הילדים זהים ללא הבדל דת, גזע, מגדר.
 - כל הילדים ראויים לחיים בטוחים ולהגנה, בכל עת ומקום, ובוודאי, בביתם השני - מערכת החינוך.
 - הוועדות דורשות ממשרד החינוך לשתף את הנוער הלהט"בי בכל פעילויות החינוך במוסדות החינוך, כולל טיולים. הוועדות דורשות ממשרד החינוך להעביר הנחיה זו לכל מנהלי בתיה"ס.
 - הוועדות קוראות למשרד החינוך לבדוק שלא תהיה פגיעה בנוער להט"ב, בכל מערכות החינוך, בכל המגזרים.
 - הוועדות מבקשות ממשרד החינוך לשקול חוזר מנכ"ל בנושא.

⁵⁰ <https://www.apa.org/about/policy/resolution-supporting-gender-diverse-children.pdf>

⁵¹ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000377361.locale=en>

⁵²

<https://chiefrabbi.org/wp-content/uploads/2018/09/The-Wellbeing-of-LGBT-Pupils-A-Guide-for-Orthodox-Jewish-Schools.pdf>

⁵³ חוק זכויות התלמיד, תשס"א-2000, https://www.nevo.co.il/law_html/law01/133m1_001.htm,
⁵⁴ "קווים מנחים למתן תחושת מוגנות ומענה מיטיב לילדים ובני נוער להט"בים ולמשפחות הקשת במערכת החינוך", של שירות פסיכולוגי ייעוצי, משרד החינוך, מחודש ספטמבר 2022,
https://meyda.education.gov.il/files/Shefi/miniutumeniatpgia/Mitve_Lahatab.pdf

נהלים וחוקים בישראל

- נוהל 90.1 של משרד הבריאות "[הנגשה תרבותית של שירותי בריאות נפש לאנשים על הקשת הטראנסג'נדרית](#)"⁵⁵ מחודש ינואר 2021 קובע כי גישה מאששת מגדר היא הבסיס לטיפול באנשים על הקשת הטראנסג'נדרית.
- חוזר מנכ"ל משרד הבריאות **אוסר על "טיפול" המרה לנטייה מינית וזהות מגדרית**.⁵⁶
- **חוק זכויות התלמיד**⁵⁷ אוסר מפורשות להפלות תלמיד על רקע זהות מגדרית.
- מסמך "**קווים מנחים למתן תחושת מוגנות ומענה מיטיב לילדים ובני נוער להט"בים ולמשפחות** הקשת במערכת החינוך", של שירות פסיכולוגי ייעוצי, משרד החינוך.⁵⁸
- הוראת תע"ס "**מדיניות עבודה טיפולית מיטבית עם אנשים על הקשת הטראנסג'נדרית**".⁵⁹
- **חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה**, תשמ"ח-1988 אוסר מפורשות על אפליה בשל מין או נטייה מינית. בית הדין הארצי לעבודה קבע כי האיסור על אפליה מחמת מין ונטייה מינית בחוק כולל בחובו גם איסור על אפליה מחמת זהות מגדרית.⁶⁰
- [נוהל חיפוש גופני של המשטרה](#)
- [נוהל שירות טראנסג'נדרים בצה"ל](#)
- [נוהל שב"ס על כליאת טראנסג'נדרים](#)

פרסומי מדיניות:

- [דוח הצוות הבינמשרדי לקידום האוכלוסיה הטראנסג'נדרית בישראל](#), יוני 2021

חרטה/detransition

- [שיעורי חרטה על ניתוחי התאמה מגדרית בספרות המדעית: 0.2%-3%](#)⁶¹

⁵⁵ נוהל 90.01 של משרד הבריאות "הנגשה תרבותית של שירותי בריאות נפש לאנשים על הקשת הטראנסג'נדרית" מחודש ינואר 2021 https://www.health.gov.il/hozer/mtl_90-01.pdf

⁵⁶ חוזר מנכ"ל משרד הבריאות 3/2022 מתאריך 14.2.2022 האוסר על "טיפול" המרה לנטייה מינית וזהות מגדרית, https://www.health.gov.il/hozer/mk03_2022.pdf

⁵⁷ חוק זכויות התלמיד, תשס"א-2000, https://www.nevo.co.il/law_html/law01/133m1_001.htm

⁵⁸ "קווים מנחים למתן תחושת מוגנות ומענה מיטיב לילדים ובני נוער להט"בים ולמשפחות הקשת במערכת החינוך", של שירות פסיכולוגי ייעוצי, משרד החינוך, מחודש ספטמבר 2022, https://meyda.education.gov.il/files/Shefi/miniutumeniatpgia/Mitve_Lahatab.pdf

⁵⁹ תע"ס, הוראה 1.11, "מדיניות עבודה טיפולית מיטבית עם אנשים על הקשת הטראנסג'נדרית", מתאריך 2.10.2022, https://www.gov.il/BlobFolder/generalpage/molsa-taas1-attachments/he/TaasSocialRegulationsFiles_Taas1_1.11.pdf

⁶⁰ ע"ע 14-06-2372 המרכז לטכנולוגיה חינוכית (חל"צ) נ' משל (פורסם בנוב 2015.6.2)

⁶¹ Jedrzejewski, Breanna Y. MPH, MD1; Marsiglio, Mary C. PhD2; Guerriero, Jess MSW2; Penkin, Amy LCSW2; Connelly, Kara J. MD3; OHSU Transgender Health Program "Regret and Request for Reversal" Workgroup; Berli, Jens U. MD1. Regret after Gender-Affirming Surgery: A Multidisciplinary Approach to a Multifaceted Patient Experience. Plastic and Reconstructive Surgery 152(1):p 206-214, July 2023. | DOI: 10.1097/PRS.0000000000010243. https://journals.lww.com/plasreconsurg/Abstract/9900/Regret_after_Gender_Affirming_Surgery_A.1529.aspx; Mahdi A, Svantesson M, Wretenberg P, Hällberg-Nyman M. Patients' experiences of discontentment one year after total knee arthroplasty- a qualitative study. BMC Musculoskelet Disord. 2020 Jan 14;21(1):29. doi: 10.1186/s12891-020-3041-y. PMID: 31937282; PMID: PMC6961288. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6961288/>; Bustos VP, Bustos SS, Mascaro A, Del Corral G, Forte AJ, Ciudad P, Kim EA, Langstein HN, Manrique OJ. Regret after Gender-affirmation Surgery: A Systematic Review and Meta-analysis of Prevalence. Plast Reconstr Surg Glob Open. 2021 Mar 19;9(3):e3477. doi: 10.1097/GOX.0000000000003477. Erratum in: Plast Reconstr Surg Glob Open. 2022 Apr 28;10(4):e4340. PMID:

תאריך: 04.12.2023

- [שיעור החרטה הממוצע על ניתוחים שונים \(לא התאמה מגדרית\): 14.4%](#).⁶²
- [שיעורי חרטה על ניתוח החלפת מפרק ברכ: 6%-30%](#).⁶³
- [מחקר שהתפרסם לאחרונה \(יולי 2023\) מצא כי מתוך 1989 מטופלים טרנסים שעברו ניתוחי התאמה מגדרית, רק 6 \(0.3%\) חזרו למגדר בו סומנו בלידה. הממצאים תואמים לשיעורי החרטה בספרות המדעית, 0.2%-3%](#).⁶⁴
- [מחקר שהתפרסם החדש \(אוגוסט 2023\) דיווח על שביעות רצון גבוהה במיוחד מניתוח הסרת חזה להתאמה מגדרית](#). 139 אנשים שעברו את הניתוח ענו על סקר שביעות רצון שנתיים או יותר לאחר הניתוח: ציון שביעות הרצון החציוני היה 5 (בסקלה של 1-5) וציון החרטה החציוני היה 0 (בסקלה של 0-100).⁶⁵

שיח שנאה ודיסאינפורמציה

דיסאינפורמציה על טיפולי התאמה מגדרית לנוער

- טענות נגד **טיפול התאמה מגדרית לנוער** - חוקרים מביה"ס לרפואה של אוניברסיטת ייל בדקו את הטענות ופרסמו את הממצאים בשני דוחות.⁶⁶ החוקרים מראים כי:
- הטענות כנגד טיפולי התאמה מגדרית לנוער אינן מבוססות על ידע מדעי אלא משתמשות במידע חלקי או מסולף ופסאדו-מדע ומקורן בקבוצות אנטי-להט"ב וגופי לובי שמרניים.
 - הטענה כי הטיפולים הרפואיים אינם עומדים בסטנדרטים הרפואיים המקובלים, הם ניסיוניים ומטרתם חקירה - שקרית. **טיפולים רפואיים לדיספוריה מגדרית נתמכים בקונצנזוס מדעי, עומדים בסטנדרטים הרפואיים המקובלים, הם אינם ניסיוניים ואינם למטרות חקירה.**

33968550; PMID: PMC8099405; Bruce L, Khouri AN, Bolze A, et al. Long-Term Regret and Satisfaction With Decision Following Gender-Affirming Mastectomy. JAMA Surg. Published online August 09, 2023. doi:10.1001/jamasurg.2023.3352.

⁶² שיעור חרטה ממוצע של 14.4% ע"פ 73 מחקרים:

Wilson A, Ronnekleiv-Kelly SM, Pawlik TM. Regret in Surgical Decision Making: A Systematic Review of Patient and Physician Perspectives. World J Surg. 2017 Jun;41(6):1454-1465. doi: 10.1007/s00268-017-3895-9. PMID: 28243695. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28243695/>

⁶³ Mahdi A, Svantesson M, Wretenberg P, Hälleberg-Nyman M. Patients' experiences of discontentment one year after total knee arthroplasty- a qualitative study. BMC Musculoskelet Disord. 2020 Jan 14;21(1):29. doi: 10.1186/s12891-020-3041-y. PMID: 31937282; PMID: PMC6961288. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6961288/>

⁶⁴ Jedrzejewski, Breanna Y. MPH, MD1; Marsiglio, Mary C. PhD2; Guerriero, Jess MSW2; Penkin, Amy LCSW2; Connelly, Kara J. MD3; OHSU Transgender Health Program "Regret and Request for Reversal" Workgroup; Berli, Jens U. MD1. Regret after Gender-Affirming Surgery: A Multidisciplinary Approach to a Multifaceted Patient Experience. Plastic and Reconstructive Surgery 152(1):p 206-214, July 2023. | DOI: 10.1097/PRS.0000000000010243. https://journals.lww.com/plasreconsurg/Abstract/9900/Regret_after_Gender_Affirming_Surgery_A.1529.aspx

⁶⁵ Bruce L, Khouri AN, Bolze A, et al. Long-Term Regret and Satisfaction With Decision Following Gender-Affirming Mastectomy. JAMA Surg. Published online August 09, 2023. doi:10.1001/jamasurg.2023.3352.

⁶⁶ Susan D. Boulware et al., Biased Science: The Texas and Alabama Measures Criminalizing Medical Treatment for Transgender Children and Adolescents Rely on Inaccurate and Misleading Scientific Claims, Yale School of Medicine (April 28, 2022); Meredith McNamara et al., A Critical Review of the June 2022 Florida Medicaid Report on the Medical Treatment of Gender Dysphoria, Yale School of Medicine (July 8, 2022).

הדוחות באתר של הפקולטה לרפואה באוניברסיטת ייל: <https://medicine.yale.edu/lgbtqi/research/gender-affirming-care>

תאריך: 04.12.2023

- הטיפול הרפואי בדיספוריה מגדרית זוכה לקונצנזוס בקרב הממסד המדעי והרפואי. בין היתר, הטיפול אושר כטיפול סטנדרטי על-ידי הארגונים הרפואיים הרלוונטיים, כגון: האקדמיה האמריקאית לרפואת ילדים, איגוד הפסיכולוגים האמריקאי, האקדמיה האמריקאית לפסיכיאטריית ילדים ונוער.⁶⁷

[הצהרת ההסתדרות הרפואית בישראל על טיפול מבוסס ראיות בילדים ונוער מגוונים מגדר](#) בתגובה לדיסאינפורמציה המופצת בישראל.

[הסתדרות הפסיכולוגים בישראל - נייר עמדה על התאמה מגדרית](#)

ROGD והדבקה חברתית

"**התפרצות מהירה של דיספוריה מגדרית**" (Rapid Onset of Gender Dysphoria ROGD) - (טענה שיש ילדים ונוער שמפתחים דיספוריה מגדרית בגלל הדבקה חברתית). המונח לא מייצג אבחנה או תת-אבחנה בבריאות הנפש (אינו מוזכר בקטלוגים הסטטיסטיים על מחלות והפרעות נפשיות DSM או ICD ואין תוכניות להכניס את המונח). אין ראיות התומכות בתופעה.⁶⁸ חוקרים ומומחים בבריאות הנפש פרסמו מאמרים וגילויי דעת על ההשפעות המזיקות של השימוש במונח.⁶⁹ למאמר המקורי שטבע את המונח התפרסמה הבהרה ארוכה עם הסתייגות ואילו המאמר השני שהציג נתונים שלכאורה תומכים בטענה הוסר ע"י עורכי כתב העת.⁷⁰

[מאמר ב-Scientific American \(מ-24.8.2023\): הטענות על הדבקה חברתית המשמשות לקדם חקיקה אנטי-טרנסית אינן נתמכות במדע.](#)⁷¹

נזק בלתי הפיך

(הספר של אביגייל שריר); מאמרי ביקורת של רופאים המפריכים את הטענות בספר מתורגמים לעברית:

- ג'ק טורבן (2020) [הספר החדש "נזק בלתי הפיך" מלא במידע כוזב](#)
- רוז לובל (2021) ["נזק בלתי הפיך" מאת אביגייל שריר: שפע מידע כוזב בלתי הפיך](#)

⁶⁷ Jason Rafferty, Committee on Psychosocial Aspects of Child and Family Health; Committee on Adolescence; Section on Lesbian, Gay, Bisexual, and Transgender Health and Wellness, Ensuring Comprehensive Care and Support for Transgender and Gender-Diverse Children and Adolescents, 142(4) Pediatrics E20182162 (2018); American Psychological Association, Guidelines for Psychological Practice with Transgender and Gender Nonconforming People, 70(9) American Psychologist 832-64 (2015); Stewart L. Adelson, Practice Parameter on Gay, Lesbian, or Bisexual Sexual Orientation, Gender Nonconformity, and Gender Discordance in Children and Adolescents, 51(9) J. Am. Acad. Child & Adolescent Psychiatry, 957-974 (2012)

⁶⁸ "Evidence Undermines 'Rapid Onset Gender Dysphoria' Claims", Scientific American: <https://www.scientificamerican.com/article/evidence-undermines-rapid-onset-gender-dysphoria-claims/?amp=true>
⁶⁹ למשל, Coalition for the Advancement & Application of Psychological Science (קואליציה של עשרות ארגונים בתחום בריאות הנפש): <https://www.caaps.co/rogd-statement>

⁷⁰ <https://link.springer.com/article/10.1007/s10508-023-02635-1>

⁷¹ "Evidence Undermines 'Rapid Onset Gender Dysphoria' Claims" By Timmy Broderick on August 24, 2023: <https://www.scientificamerican.com/article/evidence-undermines-rapid-onset-gender-dysphoria-claims/?amp=true>